

פניני פרשת השבוע

נושא השבוע: ביטחון באבא

פרשת שופטים

בס"ד | גיליון מס' 246

מה גרם לגנבים לעזוב מבלי לגנוב?

תמים תהיה עם ה' אלוֹקִיךָ (י"ח, י"ג)

ה'חפץ חיים', בביאורו לפרק ל"א בתהלים, חושף פן נוסף, מימד שמימי נשגב: הן איש מאיתנו לא מושלם, ולפעמים, יש אדם שאינו זכאי לישועה. מה לעשות, הזכויות שלו לא מספקות. הוא נתקל בבעיה, בהתמודדות לא פשוטה, והמחשבות השמימי מורה שאין מנוס מכך שיעבור את הקושי הזה מתוך כאב, אין לו זכאות להיושע, כמה עצוב ושוורף בלב!

אבל יש בשמים משהו שעוקף את המחשבות. והוא - הסכיתו ללשונו של ה'חפץ חיים': 'אפילו אדם שאינו הגון אלא שחיוק בטחונו בהשם, כח הביטחון מגן עליו!' - כלומר, הואיל והאיש בוטח בה', אזי למרות שאינו זכאי ולא ראוי לקבל את הישועה, למרות זאת הוא זוכה בה, כי הביטחון בה' מספק לו את הישועה!

דבריו אלו של ה'חפץ חיים', הם תגלית עברונה. בוודאי, צריך לעשות השתדלות, להילחם ביצר, לדאוג לבריאות, לפעול למען הילדים, לשמור על הנכסים. אבל צריך לעשות זאת בפרופורציה הראויה, ולזכור שאין לנו על מי להישען אלא על אבינו שבשמים, אנו בטוחים רק בו, סומכים רק על מלכנו - המלך החזק בעולם, ששומר ומגן עלינו, דואג לנו! פרשת השבוע מעניקה לנו את המתנה הזו, מצווה עלינו 'תמים תהיה', להאמין בה' בלב שלם, בתמימות גמורה, וכפי שרש"י מפרש - להתהלך עמו בתמימות, לסמוך עליו. הוא יודע מה לעשות טוב מאיתנו, הוא גם דואג לנו יותר מכפי שאנו דואגים לעצמנו... ואם כך נעשה, יקויים בנו חלקו השני של הפסוק 'עם השם אלוֹקִיךָ', נחוש שאנחנו אתו, בידינו, שמורים ומוגנים, ועין בעין נראה כי הביטחון בה' יתברך אינו מאכזב, הוא מביא בכנפיו ישועות גדולות ורוגע נצחי!

גנבים בעיצומה של השבת...

מנקה הדעת שבירושלים היה הגאון רבי אברהם משה גרוסמן זצ"ל. בין שלל מעלותיו, הצטיין רבי אברהם משה במידת הביטחון. הוא היה 'בעל ביטחון' אמיתי, שחש באמת את יד ה' מלווה אותו, מחזיקה אותו בכל צעד ושעל, ובכל עת - הרבה לדבר ולחזק את מידת הביטחון. כדי לחזק את בטחונו בה', נהג שלא לנעול את דלת ביתו בלילות שבת. 'לשבת יש זכות עילאית, השכינה שורה בעולם. אני בוטח בהשם, אין צורך לנעול את הדלת!' - קבע.

לימים, התקיימה שבת 'שבע ברכות' לנכדתו הראשונה, והוא עמד לעזוב את ביתו בערב שבת, לכל השבת. באותו הזמן התחולל גל פריצות, במשך תקופה היו הגנבים פורצים ובזוזים מכל הבא ליד, כמעט מדי לילה. לאור זאת, ביקשה רעייתו כי יחרוג ממנהגו, וינעול את דלת הבית כשעזבו אותו בערב שבת.

החלום של כל בן אנוש, הוא לחוש מוגן ושמור, בידיים טובות ובטוחות, בכל עת ובכל שעה. יש לנו הישגים רבים שהשגנו בס"ד, כמו הצלחות רוחניות, בריאות טובה, ילדים מתוקים, פרנסה, בית, ועוד ועוד. ברגע של התבוננות, נקל להבין שכל הנכסים האלה הם חמקמקים מאוד. לפעמים, חלילה, ניתן לאבד הכל ברגע אחד. איך ניתן להבטיח ש'לי זה לא יקרה'?

ואם כך בימי שגרה, על אחת כמה וכמה לנוכח התמודדות. בין אם מדובר בקושי רוחני - והאדם חש שמשוהו שהשיג בעמל ויזע קשה לו לעמוד בו, ובין אם מדובר בקושי אחר - והוא מרגיש שיש מה שמאיים על חייו, על בריאותו, על ילדיו, על כספו ופרנסתו. כשמגיע רגע של התמודדות, של קושי - כל אחד מחפש משהו להישען עליו, מישהו לבטוח בו.

בקיצור, בחיים צריך 'כיפת ברזל', נגד כל רקטה שעלולה לחולל הרס בחיינו, בדמות מכתב מהרופא, מהמוסד בו ילדנו לומד, או מהבנק... אבל 'כיפת ברזל' אמיתית, שמייטת את כל הקשיים, שמבטיחה את הביטחון האישי ברמה המקסימלית, במאה אחוזי הצלחה. האם יש 'כיפת ברזל' כזו? האם יש פוליטת ביטוח או שכפ"ץ שמעניקים הגנה ברמה כה מושלמת?!

ובכן, יש ויש, וזה אפילו לא עולה כסף, אלא טיפונת מחשבה, קצת התבוננות. כשאנו מחשבים חשבוננו של עולם, שכל מה שיש לנו, כל נכס שרכשנו, כל מעלה שהשגנו - הכל מידי הטובות והרחומות של בורא עולם, שהוא הכי חזק, הכי גיבור, כל יכול שהכל הכל נתון בידי, העבר, ההווה והעתיד, והוא רוצה בטובתנו, דואג לנו - אנחנו יכולים להיות רגועים כי אנו בידינו!

כמו ילד שמגיע לגינה השכונתית, והוא יודע שיהיה ראשון בנדנדה, אף אחד לא יעליב אותו, איש לא יח מידי את החטיף - בגלל שאביו הוא ראש העיר! - על אחת כמה וכמה, שאנחנו יכולים להסתובב בעולם בתחושה הנפלאה והעילאית הזו, שאבא שלנו הוא לא ראש העיר - הוא בורא עולם, יש לנו על מי להישען, יש לנו במי לבטוח!

נכון, בחיים יש קשיים והתמודדויות, אבל אנו יודעים ומאמינים שהם מתוכננים מראש, הם לטובתנו, אבא שלנו האהוב שירטט את התוכניות הללו, יצר ויצק אותן. מה יש לנו לדאוג? ממה אנו אמורים להיות מוטרדים?! - הרי אבא שבשמים לצידנו, כל מה שעובר עלינו הוא בדיקת לפי התוכניות שלו, והוא שומר עלינו, מציל אותנו, מגן בעדנו, דואג לנו!

ומה שמדוהים ביותר הוא, שכלל שמחדידים את הביטחון בעומק הלב - כך הוא הופך למציאות. כשאדם מתחזק בביטחון בה', כשאדם מפנים אל לבו את ערך הביטחון, כשאדם בוטח בה' בכל העוצמה, נשען עליו, רגוע בחסותו, שליו ושקט כי הוא יודע שהוא בידיים טובות - עד מהרה יראה שזה אכן כך, ורוב קשייו נפתרים באופן פלא!

ביטחון שרוקן מדפים...

ל"ג בעומר, שעת לפני הצהריים, בחנות לביגוד חסידי במרכז הארץ. תנויות מסוג זה הומות אדם לפני החגים, ושקטות למדי בתקופה כמו המחצית הראשונה של חודש אייר. אולם השנה המצב חמור מתמיד, בעל החנות חישב ומצא כי בכל החודש האחרון בקושי נרשמו עיסקאות בקופה, והיום - מהבוקר יבש לחלוטין, איש לא נכנס ולו לקנות כיפה או שלייקעס...

ההוצאות הקבועות משולמות כרגיל, אבל הקופה לא מכניסה מזומנים... הוא מחליט להתחזק בביטחון בה', המנהל את הכלכלה בעולם, מה זה בשבילו לסדר עסק קטן לביגוד חסידי?! - אלא שאז הולם קורנב בלבו, כשאחד הספקים מבקש תשלום על הזמנת ענק מלפני פסח. בדיק עכשיו - כשהעסק כמעט מושבת. הוא הפך למדואג, אבל מיד התעודד ושם מבטחו בה', התחזק באמונה וביטחון בבורא עולם, שיכול לשנות ברגע את תזרים המזומנים...

הוא יושב בחוסר מעש, ורק מהרהר ומתחזק באמונה ובביטחון, מקווה לישועה בזכות בעל הילולא - רשב"י הקדוש. לפתע גדוד בחורים חסידיים, שהגיעו הנה מוויליאמסבורג הרחוקה, פושט על החנות. הם נחתו בארץ, מזוודותיהם אבדו, הם חסרי כל ביגוד. תוך שעה וחצי החבורה פשוט רוקנה את המדפים, גיהצה כרטיס אשראי אחד - שיקבל את שלו מחברת הביטוח, ויצאה את החנות - מותרת תזרים מזומנים עליו למדי...

ולגיבור הסיפור שפרסם את סיפורו בגיליון 'השחנה פרטית', לא נותר אלא לומר כי הביטחון בה' הוכיח את עצמו, חולל את המהפך, מילא את הקופה. הבה נאמץ את הדרך הזו, נתחזק בביטחון ובאמונה מול כל קושי. וככל שנעשה זאת ביתר שאת - כך נזכה לראות בעינינו כי זה עובד באמת!

סיפור רודף סיפור רודף סיפור...

לפעמים יש סיפורים, שהם שילוב מנצח של השגחה פרטית, התרגשות אין קץ, סגירת מעגל וגילוי שמימי מדהים. סיפורים כאלה מטלטלים את הלב, ומרגשים במיוחד כשהם משתלבים בין גוילי גיליון זה 'פניני פרשת השבוע'. כזה הוא הסיפור, אותו קיבלנו מגיבורו, הבה"ח ח. מ. הי"ו, אשר שלח לנו את הסיפור, והרי הוא לפניכם מכלי ראשון:

ובכן, הבחור ח. היקר, עבד במשך תקופה ארוכה על הוצאת ספר תורני לאור עולם. היצירה כבר הושלמה, וכל מה שחסר להדפסה, הוא תקציב. הוצאות ההדפסה נאמדות בכ-20,000 ש"ח, ובכדי לכסותן - ניסה הבחור לגייס כסף. חורף שלם שלח מכתבים, התקשר לאנשים, פגש נדיבים - ועדיין, כל שהצליח לגייס היה כ-8,000 ש"ח בלבד.

ביום מן הימים יצא אביו של הבחור לארה"ב לגייס כסף לצרכים שונים, והציע לבנו ליטול עמו עותק מהספר - אולי יצליח לגייס כסף גם עבור הוצאתו לאור. ואכן, בבואו לארה"ב, קבע האב להיפגש עם אחד מקרובי משפחתו, יהודי עשיר ובעל עסקים חובקי עולם. אף שהבחור עצמו ניסה לפנות אליו כמה פעמים ולא נענה, החליט האב לנסות אף הוא את מזלו, מה עוד שהוא מבקש להתרימו גם לצרכים אחרים.

ביום הפגישה התקשר הבחור לאביו כמה פעמים, ובכל פעם עודכן כי האב עודו ממתין לפגישה המיוחלת, אולם העשיר טרם התפנה. השעות נוקפות, הערב בניו יורק יורד, העובדים עוזבים את המשרד, ואביו של הבחור מוסיף להמתין בלובי, אולי יחוס העשיר וירחם. כשהשעה מתאחרת עוד, מנתח האב באוזני בנו כי הסיכויים הופכים לקלושים, ולכן, הוא ממליץ לו ללכת לישון, כי כבר לא נראה שיהיו חדשות טובות היום. 'זאם יהיו' - הבטיח האב - 'אשאר לך הודעה בתא הקולי...'

בדרכו לישון, חולף הבחור על פני ידידו, הבה"ח יחזקאל דרוטמן הי"ו, ובשיחה סתמית סיפר לו על הקורה עכשיו בארה"ב, כאשר בתום ציפיה גדולה - נראה כי אבדו הסיכויים. להפתעתו, החבר נבעת והגיב: 'וכי נראה לך שאם אין סיכוי בעיניך אזי באמת אין סיכוי? - יש ויש! הסכת ושמע סיפור שאירע לאבי. בעצם, למה לך לשמוע, תקרא אותו. הוא פורסם בגיליון פסח של עלון 'פניני פרשת השבוע'...'

החבר מתחיל לחפש אחר גיליון פסח החולף - מס' 227, בו פורסם הסיפור של אביו, שגייס כסף לשיבת בין הזמנים, ודווקא כשנראה היה כי אבדה כל תקווה - התחזק בביטחון בה' וראה ישועה פלאית. אלא שבדיוק אז נעלם העלון מעיניהם, ואילו בחור אחר שנכח בשיחה ציין כבדרך אגב, כי העלון מצוי בחדרו. מידועניו הבחור ממחר לחדרו של הלה, אולם לאכזבתו, הגיליון שנמצא אינו גיליון פסח - 227 שחיפש, אלא גיליון פרשת 'בהר' - 230.

למרות שהתאכזב, החל לקרוא בגיליון האמור, ואז גילה כי גם בו, הפלא ופלא, מופיע סיפור מדהים על ראש ישיבה שיצא לחו"ל לגייס כסף, ורק כשהתחזק בביטחון אמיתי ומלא בה' - הצליח. באותו רגע, החליט גם הוא להתחזק בביטחון, להאמין שבורא עולם דואג לו, ובעזרת ה' הכסף בוא יבוא. גם כשההיגיון הזכירו שכנראה לאיש כבר לא יהיה זמן היום, וגם אם יהיה זמן - הרי בעבר לא נענה לבקשה זו, ואם יענה - כמה כבר יתן... - בקיצור, הסיכויים קלושים...

ולמרות זאת, עלה על יצועו רגוע ושלי, בטוח בה', מתחזק באמונה, נשען על אבא שבשמים שישלח לו את הכסף, משוכנע שעם שחר תמתין לו הודעה בתא הקולי, ובה אביו יבשרו כי יש את מלוא הכסף הדרוש להדפסת הספר...

ומה שהכי מדהים - שזה בדיוק מה שקרה: בבוקר המתנה לו הודעה בה אביו מבשר שהתקבל לפגישה בכבוד וביקר, העשיר הקשיב לכל הבקשות בסבלנות, ונענה לכל הבקשות אחת לאחת - כולל לתת 3,000 דולר להדפסת הספר!!!

לא יאומן כי יסופר! אף שהאיש לא נענה בעבר, למרות השעה המאוחרת, ועם כל הבקשות האחרות שאביו ביקש - העשיר פשוט נתן את הכסף! כאשר הבחור התחזק בביטחון בה', כאשר היה ברור לו שהכסף בדרך אליו, כאשר הצליח להירדם ברוע מתוך אמונה בבורא עולם - אזי כשהיה בעיצומה של שינה עמוקה, 3,000 דולר הועברו למענו!

כאן המקום להודות להבה"ח ח. מ. הי"ו שחזק את כולנו בסיפור זה, המלמד אותנו שבעצם הכל תלוי בנו. לאבא שבשמים יש יכולות בלתי מוגבלות, בכל תחום שנעלה על הדעת. הוא יכול לתת בריאות, חכמה, נחת, עושר, שפע. בכוחו לחלץ כל אדם ממצוקה, להושיע כל מצב, לפתור כל בעיה...

כל מה שנדרש מאיתנו - הוא לבטוח בו, להישען עליו, להאמין בו באמונה תמימה. ככל שנחדד בתוכנו את ההבנה הזו, ככל שהתבונה זו תחלחל לנפשנו, ככל שמחשבותינו, דיבורינו ומעשינו יהיו תואמים לביטחון מלא בה' - נזכה אכן לראות כי הוא מלווה אותנו יד ביד, 'זה השם קיינו לו, נגילה ונשמחה בישועתו!'

אולם רבי אברהם משה, רוח אחרת היתה עמו, הפוכה בתכלית: 'ההיפך הוא הנכון!' הכריז כשפניו קורנות באושר, 'הרי זה בדיוק הזמן לשים מבטחי באבא שבשמים, לבטוח רק בו. אם בכל שבתות השנה אינני נועל את הדלת, והרי אין בכך חידוש כה גדול כי אני נותר בבית, הרי שבשבת זו - ניתנת לי ההזדמנות להפנים ולהטמיע ביטחון אמיתי, להשאיר את הדלת לא נעולה למרות שאינני נוכח בבית בשבת. הרי זו ההזדמנות שלי להתחבר לאבא, להישען עליו לחלוטין!'

רעיינו, שכבר הכירה את בטחונו המלא בה', נדבקה עד מהרה בהתלהבותו, וניאותה להסכים לכך - אף שלא ישהו בבית, ולמרות גל הפריצות הנורא המשתולל בלילות החולפים בשכונה. הם נסעו לשבת שעברה עליהם בטוב ובנעימים, אולם כבר בדרך חזרה הביתה, ליבה ניבא לה רעות...

'יש לי תחושה שגנבים דווקא כן ביקרו בביתנו', לחשה, 'אוושת לבי רועדת כעלה נידף. אינני מעיזה לעלות הביתה ראשונה, לא רוצה לראות את המחזה הנורא בעצמי - אם קרה...' - אמרה בחשש בולט. ורבי אברהם משה? - בטחונו לא סר ממנו: 'אבא שבשמים שומר עלינו, רק הוא. אנחנו עם אבא!' - הכריז בגאון, ועלה הביתה יחד עם בנו בצעדים קלים...

אולם, כשהגיעו לקומת ביתם, נחרד הבן. אין מה לטעות. היו כאן גנבים, ביקרו גם ביקרו. צירי הדלת היו עקורים ממקומם, הדלת עמדה באלכסון מובהק, סדק לא צר נפער בין הדלת למשקוף, מישהו התפרץ פנימה...

הבן נזעק: 'אוי, אבא, תראה מה קרה, הגנבים ביקרו אצלנו!' - צעק באימה, מי יודע מה נשאר, אם נשאר, ואיך נשאר...

אולם האב - רגוע ושלי, בטוח בה', שאנן כתמיד. 'אבא שבשמים שומר עלינו, אני סומך עליו, רק עליו. אם מגיע לנו נזק - נקבל אותו באהבה. אבל אני חושב שאבא שבשמים לא רוצה להזיק לנו, ולכן לא באמת ניזוקנו. המתן קמעא ונראה...'

הם פותחים את הדלת, לבו של הבן הולם בפראות, לבו של האב רגוע כתמיד. נכנסים הביתה, ו...

כלום!

הכל עומד על מקומו בשלום. הויתרינה ניצבת על מקומה, אפילו גביעון לא נע. במגירה בחדר השינה כל התכשיטים במקומם, אף עגיל לא זע. הבית כולו נראה בדיוק כפי שעזבוהו, ידם של הגנבים לא פגעה ולו במגבת או בנייר טישו!

'פלאי פלאות!' - זעק שוב הבן, ורץ לקרוא לאמו, שהמתנה למטה בסבלנות. 'הגנבים היו בבית, הדלת נעקרה מציריה, הם נכנסו פנימה - וגם יצאו. אבל הם פשוט לא נגעו בכלום, לא לקחו דבר, לא שברו פריט. הכל ניצב על מקומו בשלום. לא מבין איך זה יתכן...' - דיווח הבן לאמו...

והאב, רבי אברהם משה, נענה ואמר: 'האומנם לא תבין איך זה יתכן?! והלא אני מסביר לא מהיום ולא משלשום, שבורא עולם שומר עלינו ועל ביתנו. וכי חשבת שגנב יכול לגנוב כשבורא עולם שומר? הלא הוא ניצב פה, אני חש זאת, אני מרגיש אותו, אני בוטח בו. הניתן לגנוב ממני?'

זה שגנב נכנס הביתה ולא גנב מאומה - זה יתכן. מה שלא יתכן - זה שגנב ייכנס לבית של מי שבטוחים בבורא, ויוכל לחולל שם נזק מכל סוג שהוא. זה לא יתכן, כי כשחיים את נוכחות אבא שבשמים בחיינו, כשחשים את יד הבורא עימנו - ידיו של הגנב קשורות, עיניו סומות, גם אם יתפרץ פנימה - אינו יכול לעולל מאומה!'

רבי אברהם משה סיים את דבריו, ועבורו, ועבור בני ביתו, היה זה שיעור חי בביטחון מלא בה', כיצד הוא נראה, מה הוא מחולל. מה שמפתיע הוא, שלימים התבררה הסיבה:

כעבור תקופה קצרה, נלכדו הגנבים בידי המשטרה, ונחקרו. התברר, כי הסיבה לכך שלא נטלו דבר מבית הגרוסמנים, היתה בדיוק לכן - כי לאחר שעקרו את הדלת מציריה, גילו שלא היתה נעולה, הסיקו שבעל הבית בסביבה, ומיהרו להימלט... מסתבר, שאותה פעולה שעלולה להיחשב כמותירה פירצה קוראת לגנב - היא שממרה על הבית! כן כן, הביטחון המופלג שהוביל לאי נעילת הדלת - הוא שהניס את הגנבים בלי שגנבו דבר!

סיפור זה, שהוא בספר המדהים 'אוצרותיהם אמלא' של דודי, הרה"ג רבי אליעזר טורק שליט"א, ברור כי אין מטרתו לעודד אי נעילת דלתות. כל אדם מחוייב להשתדלות, לשמור על ביתו. אבל יש בו גילוי עצום ומהדהד:

ככל שמידת הביטחון בה' גדולה יותר - כך היא באמת מגינה, שומרת ומיטיבה. ככל שאדם מפנים אל לבו את הביטחון, ככל שאדם חי בעולם של אמונה תמימה, ככל שאדם חש כי ידו של ה' עמו, הולכת אתו, מבטחת אותו - כך יגלה כי בורא עולם באמת אתו, שומר עליו, מסדר לו את העניינים, דואג לו, והוא באמת יכול להיות רגוע...

יהודים יקרים, יש לנו אבא גדול וחזק, עוצמתי וכל יכול. כל מה שכל כך כדאי לנו לעשות, הוא להיות רגועים ושלוים, להישען עליו ולבטוח בו. וככל שנעשה זאת יותר, ככל שנחיה בתוכנו את העובדה הזו - כך נזכה לראות באמת את ידו עימנו, וחסדו לא ימוש מאיתנו!